మన పొలాలకు సింగూరు నీరును తెచ్చుకుందాం...!
ఘణపురం ఆయకట్టును రక్షించుకుందాం...!!
నీటిని హక్కుగా పొందుదాం, అడుక్కోవడం కాదు...!!!
మానవ హక్కుల వేదిక - ఈ నెల 19 న చేపట్టే పాదయాత్రను జయప్రదం చేయండి

"ఎవుసం ఎల్లకాలం శనికాదు. ఏలిన వారి శని" అన్న నానుడిని నిజం చేస్తూ మన మెదక్ ప్రాంత ప్రజల్ని నట్టేట ముంచారు పాలకులు. తెలంగాణలోని మెదక్ ప్రాంతాన్ని "మెతుకుసీమ" గా పిలిచేవారు. దీనికి ప్రధాన కారణం ఇక్కడి ప్రాంతం మంజీర నీటితో సస్యశ్యామలంగా ఉంటూ, తెలంగాణ ప్రాంతంలోనే అత్యధికంగా వరిని పండించే ప్రాంతం కావడమే ! ఇదంతా గత చరిత్ర. ప్రస్తుతం ఘణపురం ఆయకట్టకు దశల వారీగా జీవోల ఆధారంగా నీరును విడుదలచేసే చర్యల మూలంగా రైతులు "ఖరీఫ్, రబీ" సీజన్‌ల ఆరంభంలో ఎదురుచూడడం, ప్రజాప్రతినిధుల చుట్టూ తిరగడం, ఆందోళనలు చేయడం సర్వసాధారణమై పోయింది. ఖరీఫ్, రబీ పంటలకు మంజీరా జలాలను విడుదల చేయని పక్షంలో 21 వేల ఎకరాలు గల ఘణపురం ఆయకట్టు ఎండిపోతుందని ప్రతీ సంవత్సరం రైతన్నలు ఆందోళనలు చెందుతున్నారు. నీటి విడుదల కోసం ప్రజాప్రతినిధుల చుట్టూ చెప్పులు అరిగేలా తిరుగుతున్నారు. ఏపుగా పెరిగిన వరిపైర్లకు నీరు ఇచ్చి రక్షించని పరిస్థితులలో "ఆకలి చావులు", "ఆత్మహత్యలు" తప్పవని ఎన్నోసార్లు మొరపెట్టుకున్నప్పటికి బిక్షం ఇచ్చినట్టు ఏదోకొంత నీటిని (0.2 టిఎంసి లేదా 0.1 టిఎంసినైనా) సింగూరు ప్రాజెక్టు నుండి విడుదల చేయడం ఆ నీరు ప్రాజెక్టు (ఘణపురం) చేరుకోకపోవడం, మరికొన్నిసార్లు నీరు విడుదల సాధ్యం కాదని ప్రజాప్రతినిధులతో పాటు ఇంజనీర్లు చేతులెత్తేయడం పరిపాటయిపోయింది. దీనికి వ్యతిరేకంగా ప్రాజెక్టు పరివాహక రైతులుగా, ఈ ప్రాంత మట్టి వాసులుగా మనందరం ఏకం కావల్సిన అవసరం ఉంది. హక్కుగా మన ప్రాంతానికి వచ్చిన త్రాగు సాగునీటికోరకై ఉద్యమించాల్సిన వసరం ఉంది. అందుకోరకై మీరందరు **"మానవ హక్కుల వేదిక" ఆధ్వర్యంలో తేది. 19.12.2013 గురువారం పోచమ్మరాల్ నుండి నిర్వహించే పాదయాత్రలో** పాలుపంచుకోమని ఆహ్వానిస్తుంది.

ఘణపురం ప్రాజెక్టు చరిత్ర....

1896 నుండి 1898 వరకు కరువు రక్కసి విలయ తాండవం చేస్తున్న పరిస్థితులలో అనేక మంది ప్రజలు ఆకలిచావులకు గురికావడంతో అప్పటి నిజాం ప్రభువు "మహారాజ్ యామిన్ ఆజ్‌సుల్తాన్" ఘనపురం ఆనకట్టను ప్రారంభించారు. 1899-1905 ప్రాంతంలో ఆనకట్ట నిర్మాణం పూర్తయ్యింది. "మహబూబ్‌నహర్, ఫతేనహర్" కాలువల ద్వారా 21 వేల ఏకరాలకు సాగు నీరు ఇవ్వడానికి స్థిరీకరించబడినది.

జిల్లాలో 1989 లో సింగూరు నిర్మాణం ప్రారంభించినప్పుడు తమ పంటలకు, వేలాది ఎకరాలకు నీరందుతుందని ఆశించిన మెదక్ ప్రాంత రైతాంగం అసలు విషయం తెల్సుకొని ఆశ్చర్యపోయారు. సింగూరు నీరు హైద్రాబాద్ నగరానికి త్రాగునీరు అందించడానికని ఇక్కడి రాజకీయ నాయకులు, పాలకులు అసలు విషయం తెలియకుండా ప్రజల్ని వంచించారు. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వల్ల అదనపు సాగు అటుంచి ఘణపురం ప్రాజెక్టు కింద అంతకుముందు సాగులో ఉన్న 21 వేల హెక్టార్లలో కనీసం 3వ వంతు కూడా నీరందని దుస్థితి ఏర్పడింది. సింగూర్ నుండి జరిగిన అన్యాయాన్ని గుర్తించి ఆందోళన చేపట్టిన రైతాంగానికి ఘనపురం ప్రాజెక్టుకు కేటాయించిన 4.06 టిఎంసిల నీరే కాకుండా ఇంకా అదనంగా 2 టిఎంసిల నీరేకాకుండా అదనంగా 3వ కాలువ నిర్మించి నీరందిస్తామని ప్రభుత్వం ఒక జిఓ ను కూడా విడుదలచేసింది. కాని అదనపు కాలువల నిర్మాణం అటుంచి, ప్రాజెక్టు కనీస మరమత్తులకు నోచుకోకుండా 0.3 టిఎంసిల నిలువ సామర్థ్యం ఉన్న ప్రాజెక్టు 0.2 టిఎంసి లకు పడిపోయింది.

సింగూరు పూర్తయిన తరువాత ప్రభుత్వం మొదట్లో 15 మిలయన్ల గ్యాలన్ల నీటిని హైద్రాబాద్‌కు సరఫరా చేసేవారు. అది నేడు 120 మిలియన్ల గ్యాలన్లకు చేరింది. సింగూర్ నీటి లో సింహభాగం హైద్రాబాద్‌కు కేటాయించి ఆవిరి, పూడికనష్టాలు, కనీస మట్టం పేరు మీద 30 టిఎంసి ల నీటిలో ఘణపురంనకు 4 టిఎంసిలు మాత్రమే దశల వారీగా విడుదల చేసేవారు. అది కూడా రాను రాను తగ్గిపోయింది. రైతులు ఆందోళనలు చేసి, గ్రామాల్లో చందాలు వేసుకుని జీపుల్లో హైద్రాబాద్ వెళ్ళి నీటిని విడుదల చేయించుకుంటున్నారు. హక్కుగా పొందవల్సిన నీరును భిక్షంగా పొందవల్సి రావడం ఈ ప్రాంత రైతుల దుస్థితికి కారణం అయింది.

సింగూర్ నీరు విడుదల అయితే అది మంజీరా రిజర్వాయిర్‌కు వెళ్ళుతుంది. అది హైద్రాబాద్ మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ ఆధీనంలో ఉంది. ప్రభుత్వం జిఓ విడుదల చేసినప్పటికి మెట్రో వాటర్‌వర్క్స్ వారు సర్క్యులర్ ఇస్తే తప్ప నీరు విడుదల కాదు. జిల్లాలోని ఏకైక మధ్య తరహా ప్రాజెక్టుకే ఈ దుస్థితి ఉంటే జిల్లాలోని మిగతా సాగు భూములకు మన ప్రభుత్వం నీరు ఎలా అందిస్తుందో ఒక సారి ఆలోచించండి.

ఫతేనహర్ (ఎడమకాలువ మీద) పాపన్నపేట మండలంలోని నాగ్సాన్‌పల్లి, అబ్లాపూర్, అన్నారం, కొత్తపల్లి, గాంధారిపల్లి, పొడిచన్‌పల్లి, ఎల్లాపూర్, యూసుఫ్‌పేట, కుర్తివాడ, దౌలాపూర్, మిన్పూర్, పాపన్నపేట వరకు ఆయకట్టు ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ కాలువ చివరి ఆయకట్టు గ్రామాలు అయినా పాపన్నపేట, కుర్తివాడ, మిన్పూర్, పొడిచన్‌పల్లి, ఎల్లాపూర్ గ్రామాలకు నీరు అందడం లేదు. దీనికి ప్రధాన కారణం కాలువల నిర్వహణ మరమత్తులకు నోచుకోక పోవడమే. అంతే కాకుండా ప్రాజెక్టు షటర్లు, పూడిక తీత వంటి పనులు కనీస మరమ్మత్తులకు నోచుకోలేకపోయింది. విడదలయినటు వంటి నీరు అధికారుల నిర్వహణ లోపంతో అనంతుని వాగు, హల్దీవాగు, పుష్పల వాగు, నక్కవాగులోకి పోయి తిరిగి మంజీరా లోకి కలుస్తుంది. నీరందనప్పటికి రైతులు మాత్రం తమ భూములకు నీటి తీరువా పన్నును నీరు అందిన వారి మాదిరిగానే చెల్లిస్తున్నారు.

ఇక ఇంకొక కాలువ అయిన మహబూబ్ నహర్ కాలువను పరిశీలించినట్లయితే ఇది పూర్తిగా అస్తవ్యస్థమైన స్థితిలో ఉంది. ఈ కాలువ కొల్చారం మండలంలో పోతంశెట్టిపల్లి, రాంపూర్, కిష్టాపూర్ గ్రామాల ద్వారా మెదక్ మండలంలోని మాచారం, పేరూర్, ర్యాలమడుగు, మంభోజిపల్లి, చిట్యాల, పిల్లికొట్టాల్, మెదక్, మగ్దుంపూర్, కుర్మపల్లి, ముత్తాయికోట, కూచన్‌పల్లి, ముత్తాయిపల్లి, ఫరీద్‌పూర్, తొగిట, బోగడభూపతిపూర్, జక్కన్నపేట, సర్ధన, పోచమ్మరాల్ గ్రామాలకు వెళ్ళుతుంది. పైన ఉన్న కొన్నిగ్రామాలకు నీరు వస్తుంది. కాని చివరి ఆయకట్టు గ్రామాలు అయిన ముత్తాయిపల్లి, ఫరీద్‌పూర్, జక్కన్నపేట, సర్ధన, పోచమ్మరాల్ గ్రామాలలో కాలువ నామరూపాలు కూడా లేకుండా పోయింది. గత 20 సం॥లుగా గ్రామస్థులకు ఈ కాలువ సంగతులు అసలు తెలియదు. ఈ కాలువ నిర్వహణ అత్యంత నిర్లక్ష్యానికి గురి అయింది. దీని పర్యవసానంగా అనేక మంది రైతులు సాగునీటికై అప్పులు చేసి బోర్లు వేయించి వ్యవసాయం చేయాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. తత్ఫలితంగా అప్పులు పెరిగి, అనేక మంది రైతుల ఆత్మహత్యలు ఈ ప్రాంతంలో జరిగాయి. రైతులు రైతుకూలీలుగా మారి రోజు ఉదయం మనం మెదక్ చిల్డ్రన్స్ పార్క్ వద్ద ఉపాధి కోసం వేచిచూడడం చూస్తునే ఉన్నాం.

జైకా నిధులు....

గత సంవత్సరం కాలువల మరమత్తులకు విడుదలయిన జపాన్ దేశపు జైకా నిధుల పనులు రాజకీయ ఒత్తిళ్ళతో ఆరంభంలోనే ఆగిపోయాయి. ఆ నిధులు వెనక్కి వెళ్ళే లోపే మనం మన ప్రజాప్రతినిధుల మీద ఒత్తిడి తీసుకురావల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి పెంచి మన కాలువలు బాగు చేయించుకోవడానికై ప్రజలుగా కృషి చేద్దాం, ఒత్తిడిని పెంచుదాం. దానిలో భాగంగా మనవ హక్కుల వేదిక జరిపే ఆందోళనలో మీరు భాగస్వామ్యులు కావాలని కోరుతూ తేది. 19.12.2013 నాడు జరిగే పాదయాత్రలో పాల్గొనండి.

డిమాండ్లు....

- ఘణపురం ఆయకట్టుకు వదలాల్సిన నీటిని రెగ్యులర్‌గా వదిలేలా చట్టాలు చేయాలి.
- సింగూరు నీటిని పూర్తిగా మెదక్ జిల్లాకే కేటాయించాలి.
- మహబూబ్‌నహర్, ఫతేనహర్ కాలువల మరమత్తులను వెంటనే ప్రారంభించాలి.
- చివరి ఆయకట్టు వరకు నీరు వచ్చేలా చర్యలు తీసుకోవాలి.
- ఆగిపోయిన పనులు (జైకానిధులు) వెంటనే ప్రారంభించాలి.
- ఘణపురం రిజర్వాయర్‌లోని పూడికను తొలగించాలి.
- ఘణపురం రిజర్వాయర్ స్థాయిని పెంచాలి.

మానవ హక్కుల వేదిక

మెదక్ జిల్లా.

ప్రచురణ కర్త. ఎస్.కె. అహ్మద్, జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి, మానవ హక్కుల వేదిక, మెదక్ జిల్లా. ఫోన్ నెం. 9247129051